

(tzw. EPA) oraz wynagrodzenie za pracę na rzecz i w imieniu Mocodawcy są uzasadnionymi kosztami, których zwrot Pełnomocnik otrzymuje z majątku Mocodawcy.

CZY MOCODAWCA MOŻNE ZMIENIĆ ZDANIE I ODWOŁAĆ PEŁNOMOCNICTWO?

Tak. Mocodawca może odwołać EPA, jeśli pozostaje on w pełni władz umysłowych oraz w przypadku, gdy nie poczyniono użytku z EPA. Jedynie Sąd Wyższy może odwołać pełnomocnictwo, które zostało zarejestrowane.

KTO ZAJMUJE SIĘ SPRAWAMI MOCODAWCY W PRZYPADKU ODZYSKANIA PRZEZ NIEGO ZDOLNOŚCI?

Istnieje procedura deregistracji EPA, która umożliwia odzyskanie kontroli nad swoimi sprawami. Prawnik jest w stanie udzielić szczegółowej porady dotyczącej procedury.

CZY USTANOWIENIE PEŁNOMOCNICTWA (EPA) JEST KOSZTOWNE?

Nie. Koszty są niewielkie, gdyż przygotowanie dokumentacji nie jest skomplikowane, o ile najważniejsze decyzje zostały podjęte z wykorzystaniem profesjonalnej asysty.

Koszty są o wiele wyższe w przypadku, gdy wraz z utratą sprawności brak jest ustanowionego EPA. Prawnik jest w stanie na życzenie oszacować wielkość kosztów przygotowania dokumentacji.

Treść niniejszej ulotki obejmuje zakres ogólnych zagadnień, które należy wziąć pod uwagę, rozważając Ustanowienia Pełnomocnictwa. Zasadniczo w ulotce poruszane są tylko kwestie ogólne. Zalecamy zatem szczegółowe omówienie z prawnikiem indywidualnych okoliczności w celu uzyskania porad dotyczących podjęcia wymaganych decyzji.

THE **LAW SOCIETY**
OF NORTHERN IRELAND

Enduring Powers of Attorney (Polish)

Niniejsza ulotka została opublikowana przez Law Society of Northern Ireland.

Zawiera ona jedynie informacje w znaczeniu ogólnym. W przypadku powstania konkretnej kwestii należy skonsultować się z adwokatem w celu uzyskania odpowiedniej porady prawnej. Law Society of Northern Ireland nie ponosi odpowiedzialności za wyrządzoną szkodę powstałą w wyniku działania lub zaniechania, wywołaną treścią zawartą w ulotce lub treścią pominietą w ulotce.

The Law Society of Northern Ireland
Law Society House
96 Victoria Street
BELFAST BT1 3GN
Telephone: 028 9023 1614
www.lawsoc-ni.org

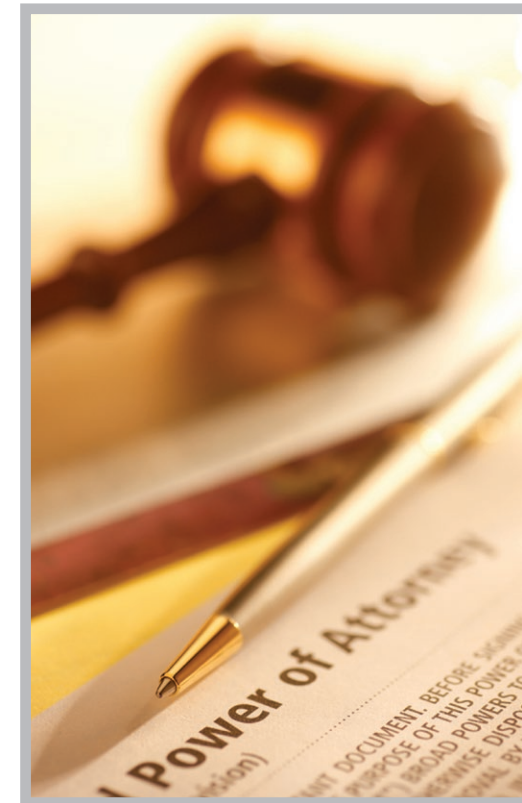
Produced in association with

Queen's University
Belfast

The Law Society wishes to thank Joanna Firek from Queen's University Belfast who translated this leaflet. Proof-reader Ewa Sherwood.

Ustanowienie Pełnomocnictwa

THE **LAW SOCIETY**
OF NORTHERN IRELAND

Większość z nas zakłada ciągłą sprawność w podejmowaniu decyzji dotyczących zarządzania majątkiem i sprawami finansowymi. Jest to jednak uzależnione od posiadania zdolności umysłowej do rozumienia indywidualnych postępowań i ich skutków. Często również zakładamy, że będziemy fizycznie zdolni do pójścia do banku.

Zdolności te można jednak nieoczekiwanie utracić np. na skutek obrażeń odniesionych w wypadku albo choroby takiej jak demencja. Istotną staje się zatem wiedza, że istnieją procedury związane z planowaniem przyszłości. Osoba, która wciąż posiada zdolność umysłową może zatem określić plan działań na wypadek wystąpienia jednej z powyższej wspomnianych sytuacji poprzez Ustanowienie Pełnomocnictwa (tzw. EPA).

CZYM JEST PEŁNOMOCNICTWO (dalej, EPA)?

Pełnomocnictwo jest umową, na mocy której osoba (Mocodawca) upoważnia inną osobę (Pełnomocnika) do działania na rzecz i w imieniu Mocodawcy w sprawach dotyczących całego majątku lub jego określonej części oraz w sprawach finansowych. Taka nominacja nabiera mocy w przypadku utraty zdolności umysłowej przez Mocodawcę.

CZY MOCODAWCA TRACI KONTROLĘ NAD SWOIMI SPRAWAMI W MOMENCIE PODPISANIA PEŁNOMOCNICTWA?

Potencjalnie Mocodawca dzieli się kontrolą nad swoimi sprawami z Pełnomocnikiem. Można również załączyć klauzulę określającą, że EPA nabiera mocy dopiero z chwilą utraty zdolności umysłowej przez Mocodawcę. Takie zastrzeżenie umowne jest popularne wśród niektórych osób. Inne osoby decydują się nie wprowadzać takich zastrzeżeń na wypadek gdy, chociaż pozostaną zdolni umysłowo, utracą zdolność fizyczną i nie będą w stanie zarządzać swoim kontem bankowym. Kwestie te są bardzo istotne i powinny zostać szczegółowo omówione z prawnikiem.

CZY WYSTARCZY SAMO WYRAŻENIE WOLI USTANOWIENIA PEŁNOMOCNICTWA?

Nie. Przy wyznaczaniu Pełnomocnika należy wypełnić odpowiedni formularz, Zarówno Mocodawca jak i Pełnomocnik mają obowiązek jego podpisania w obecności świadków.

CZY WYMAGANE JEST PEŁNOMOCNICTWO W PRZYPADKU POSIADANIA TESTAMENTU?

Tak. Testament ma zastosowanie dopiero po śmierci. Pełnomocnictwo dotyczy kwestii zarządzania majątkiem i finansami za życia Mocodawcy ale w przypadku braku jego/jej pełnej sprawności.

CZY JEST POTRZEBA USTANOWIENIA PEŁNOMOCNICTWA W PRZYPADKU BRAKU INWESTYCJI BĄDŹ MAJĄTKU?

Tak. Istnieje potrzeba zarządzania emeryturą i innymi świadczeniami w przypadku, gdy dana osoba nie jest do tego zdolna.

CO W PRZYPADKU, GDY CAŁY MAJĄTEK STANOWI WSPÓŁWŁASNOŚĆ?

Gdyby zaszła konieczność sprzedaży domu stanowiącego współwłasność, tylko osoba mająca upoważnienie (taka jak Pełnomocnik) może złożyć podpis w imieniu Mocodawcy. Współwłaściciel nie jest upoważniony do podpisania umowy w imieniu pozostałych współwłaścicieli. Często wspólne konta bankowe mogą zostać zablokowane przez bank w przypadku, gdy istnieje wątpliwość dotycząca zdolności umysłowych jednego z posiadaczy i brak jest EPA. Może to powodować trudności dla wszystkich posiadaczy wspólnego konta w obrocie funduszami.

CZY MOŻNA NOMINOWAĆ WIĘCEJ NIŻ JEDNEGO PEŁNOMOCNIKA?

Tak. Z praktycznych względów można ustanowić więcej niż jednego Pełnomocnika. W takim przypadku należy zdecydować, czy mogą oni działać niezależnie od siebie czy też zawsze współpracować ze sobą. Wybór nie jest prosty a następstwa takiej decyzji są poważne. Prawniki będąc w stanie udzielić odpowiednich informacji na ten temat.

KOGO NALEŻY WYZNACZYĆ NA PEŁNOMOCNIKA?

Osobę, którą obdarza się zaufaniem bez względu, czy jest to członek rodziny, przyjaciel czy wykwalifikowany doradca. Pełnomocnictwo (tzw. EPA) daje Pełnomocnikowi całkowitą kontrolę nad majątkiem i sprawami finansami (w wyjątkiem pełnomocnictw ograniczonych). Należy zatem być przekonany, że Pełnomocnik będzie postępować na korzyść Mocodawcy. Należy omówić swoje plany z potencjalnym Pełnomocnikiem. Istnieje wymóg zaakceptowania przez Pełnomocnika nominacji oraz podpisania formularza ustanawiającego EPA wraz z Mocodawcą.

JAKI JEST ZAKRES UPRAWNIENI PEŁNOMOCNIKA?

W zależności od postanowień EPA Pełnomocnik ma szeroki zakres uprawnień do występowania w roli Mocodawcy i podejmowania wszelkich decyzji dotyczących majątku, dochodów i finansów, które Mocodawca mogłby typowo podjąć. Istnieje jednak kilka wyjątków od tej reguły. Pełnomocnik nie ma upoważnienia do sporządzenia testamentu w imieniu Mocodawcy, podpisania oświadczenia złożonego pod przysięgą, ani wykonywania czynności, które należały do zakresu czynności wykonywanych przez Mocodawcy na mocy indywidualnej nominacji, umiejętności czy wytycznych ustawowych

CZY PEŁNOMOCNIK MOŻE PODEJMOWAĆ DECYZJE W KWESTIACH MEDYCZNYCH W IMIENIU MOCODAWCY?

Nie. Pełnomocnik nie posiada upoważnienia do podejmowania decyzji dotyczących stanu zdrowotnego Mocodawcy.

JAKIE OBOWIĄZKI PEŁNI PEŁNOMOCNIK?

Obowiązkiem Pełnomocnika jest działania na korzyść Mocodawcy. W przypadku gdy dana osoba stała się lub staje się niezdolna umysłowo do zarządzania swoimi sprawami finansowymi, Pełnomocnik ma obowiązek złożenia wniosku o rejestrację EPA w biurze, tzw. *Office of Care and Protection* w Sądzie Wyższym. Na czas trwania procesu rejestracyjnego uprawnienia nadane Pełnomocnikowi ulegają zawieszeniu do momentu zakończenia procesu rejestracyjnego tj. do momentu wydania Umowy ustanawiającej Pełnomocnictwo z załączonym sądowym stemplem rejestracyjnym.

CZY MOCODAWCA ZOSTAJE POWIADOMIONY O ZŁOŻENIU PRZEZ PEŁNOMOCNIKA WNIOSKU O REJSTRACJĘ EPA?

Pełnomocnik ma obowiązek formalnie zawiadomić Mocodawcę o podjęciu kroków w celu rejestracji EPA. Formą zabezpieczenia jest obowiązek poprzedniego formalnego poinformowania kilku członków najbliższej rodziny przez Pełnomocnika. Mocodawca lub powiadomiony członek rodziny może złożyć zastrzeżenia w biurze tzw. *Office of Care and Protection* w przypadku uznania rejstarcji EPA za niestosowne.

CZY PEŁNOMOCNIK POBIERA WYNAGRODZENIE ZA SWOJĄ PRACĘ?

W praktyce wykwalifikowany Pełnomocnik, taki jak prawnik czy księgowy, pobiera wynagrodzenie za świadczenie profesjonalnej usługi. W przeciwnym razie Pełnomocnik jest w stanie otrzymać tylko zwrot wydatków poniesionych z własnej kieszeni, chyba że sąd postanowił inaczej. Koszty związane z rejestracją pełnomocnictwa